

Skattskylda **íþróttafélaga**

Í leiðbeiningum þessum verður leitast við að skýra þær reglur sem gilda um skattalegar skyldur íþróttafélaga og manna sem vinna við íþróttastarfsemi auk þess sem fjallað verður um bókhaldsskyldu og tilhögun bókhalds íþróttafélaga. Þessar reglur er m.a. að finna í lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt (tsk-lög), lögum nr. 50/1988, um virðisaukaskatt (vsk-lög), reglugerð nr. 50/1993, um bókhald og tekjuskráningu virðisaukaskattskyldra aðila, reglugerð nr. 192/1993, um innskatt og lögum nr. 145/1994, um bókhald. Þess ber þó að geta að leiðbeiningar þessar afmarkast ekki eingöngu við íþróttafélög og þá menn sem vinna við íþróttastarfsemi á vegum íþróttafélaga. Fram kemur í kafla III að atvinnufyrirtæki og opinberir aðilar, sem reka sambærilega starfsemi og íþróttafélög, sitja við sama borð og íþróttafélög þegar kemur að því að afmarka það hvaða starfsemi telst íþróttastarfsemi í skilningi vsk-laga.

Leiðbeiningar þessar voru unnar upphaflega og gefnar út 2004 og unnar í góðu samstarfi við Íþróttá- og Ólympíusamband Íslands en hafa nú verið endurskoðaðar.

Efnisyfirlit

I.	Hvað er íþróttafélag?	4
II.	Tekjuskattur íþróttafélaga	4
III.	Virðisaukaskattur íþróttafélaga	4
	1. Íþróttastarfsemi	4
	1.1. Afmörkun hugtaksins íþróttastarfsemi	4
	1.2. Undanþáguákvæði vsk-laga	4
	1.3. Aðgangseyrir að íþróttamótum og annari íþróttatengdri starfsemi	4
	1.4. Félagsgjöld og opinber fjárfrelög	5
	1.5. Greiðslur til íþróttamanna og íþróttafélaga.....	5
	1.6. Greiðslur vegna félagaskipta íþróttamanna	5
	1.7. Leikjanámskeið.....	5
	1.8. Dómgæsla	6
	2. Virðisaukaskattsskyld starfsemi íþróttafélaga	6
	2.1. Almenn	6
	2.2. Aðföng er varða íþróttastarfsemi íþróttafélaga - innskattur	6
	2.3. Auglýsingasala.....	7
	2.4. Útgáfustarfsemi	7
	2.5. Rekstur verslunar.....	7
	2.6. Veitingasala.....	8
	2.7. Fjárfrelanir á vegum íþróttafélaga.....	8
	2.7.1 Heimasala	8
	2.7.2 Dósasöfnun.....	8
	2.8. Lausafjárleiga	8
	2.9. Útleiga íþróttahúsa og annarrar aðstöðu íþróttafélaga	8
	3. Virðisaukaskattur af skattskyldri eigin þjónustu	8
	4. Framtal og skil á virðisaukaskatti.....	9
	4.1. Uppgjörstímabil og gjalddagar.....	9
	4.1.1 Almenn uppgjörstímabil.....	9
	4.1.2 Ársskil.....	9
	4.1.3 Tímabundið uppgjörstímabil	9
	4.1.4 Önnur uppgjörstímabil	9
	4.1.5 Um gjalddaga.....	9
	4.2. Skil á virðisaukaskatti	10
	4.3. Álag og dráttarvextir	10
IV.	Greiðslur til íþróttamanna og þjálfara - launþegi eða verktaki	10
V.	Staðgreiðsla opinberra gjalda	11
VI.	Launamiðaskil.....	12
VII.	Tryggingagjald.....	12
VIII.	Skattskylda erlendra íþróttamanna	12
IX.	Tekjuskráning og bókhald íþróttafélaga	13
	1. Tekjuskráning	13
	1.1. Almenn	13
	1.2. Sölureikningar.....	13
	1.2.1 Form sölureikninga.....	13
	1.2.2 Efni sölureikninga.....	14
	1.3. Kvittanir vegna innborgana	14
	1.4. Sjóðvélar.....	14
	1.5. Annað tekjuskráningarkerfi.....	14
	2. Bókhald.....	15
X.	Styrkir	16
XI.	Sjálfstæði einstakra deilda innan íþróttafélaga	16
XII.	Ábyrgð stjórnenda íþróttafélaga	16

I. Hvað er íþróttafélag?

Með íþrotta- og ungmennafélagi er hér átt við félag sem hefur íþróttir á stefnuskrá sinni og hefur fengið aðgang að íþróttahreyfingunni með aðild að héraðssambandi eða íþróttabandalagi, sbr. 2. kafli laga Íþrotta og Ólympíusambands Íslands (ÍSí).

II. Tekjuskattur íþróttafélaga

Íþróttafélög teljast undanþegin tekjuskatti að því gefnu að þau verji hagnaði sínum einungis til almenningsheilla og hafi það að einasta markmiði samkvæmt samþykktum sínum, sbr. 4. gr. tsk-laga. Þessi undanþága getur með sama hætti náð til félaga sem stofnuð eru í þeim tilgangi að verja hagnaði sínum til aðalstarfsemi íþróttafélags. Vart verða stofnuð önnur félög en einkahlutafélög og hlutafélög í þessum tilgangi. Kveða verður á um hinn ófjárhagslega tilgang í samþykktum viðkomandi félags og girðir það fyrir t.d. að til arðgreiðslu til eigenda geti nokkurn tíma komið. Öllum hagnaði þarf þannig að verja til almenningsheilla. Almenn íþróttastarfsemi er þannig talin vera almenningsheillastarfsemi í skilningi tsk-laga.

Íþróttafélög sem ekki teljast tekjuskattskyld greiða fjármagnstekjuskatt og sæta innheimtu í staðgreiðslu vegna vaxtatekna og arðstekna. Þeim ber og að greiða fjármagnstekjuskatt af söluhagnaði af hlutabréfum ef um það er að ræða.

III. Virðisaukaskattur íþróttafélaga

1. Íþróttastarfsemi

1.1. Afmörkun hugtaksins íþróttastarfsemi

Með íþrótt er að mati ríkisskattstjóra átt við hvers konar líkamlega þjálfun með iðkun íþróttagreinar sem almennt er stunduð innan aðildarféлага Íþrotta- og Ólympíusambands Íslands, hvort heldur sem tilgangur þjálfunarinnar er keppni og afrek eða stefnt er aðallega að heilsurækt og dægradvöl. Í íþróttalögum nr. 64/1998 merkja íþróttir hvers konar líkamlega þjálfun er stefnir að því að auka líkamlegt og andlegt atgervi, heilbrigði og hreysti.

1.2. Undanþáguákvæði vsk-laga

Samkvæmt undanþáguákvæði 5. tölul. 3. mgr. 2. gr. vsk-laga er íþróttastarfsemi undanþegin virðisaukaskatti. Jafnframt er leiga á aðstöðu til íþróttastarfsemi undanþegin auk þess sem sérstaklega er kveðið á um það að aðgangseyrir að sundstöðum, skíðalyftum, íþróttamótum, íþróttasýningum og heilsuræktarstofum njóti undanþágu. Þeir sem stunda starfsemi sem nýtur undanþágu frá virðisaukaskattsskyldu eru ekki skráningarskyldir á virðisaukaskattsskrá. Þeir innheimta því ekki virðisaukaskatt af sölu sinni í þeirri starfsemi (útskatt) en á hinn bóginn geta þeir ekki fengið frádreginn virðisaukaskatt vegna kaupa á aðföngum til starfseminnar (innskatt).

Öll sala íþróttafélaga á aðstöðu til æfinga og iðkunar íþrotta (félagsgjöld/æfingagjöld) fellur undir undanþáguákvæðið. Sama á við t.d. um aðgangseyri að keilubrautum og snókerborðum. Starfsemi innan Skáksambands Íslands og Bridgesambands Íslands fellur einnig hér undir. Ákvæði þetta hefur verið túlkað þannig að það taki til allrar sölu á aðstöðu til æfinga og iðkunar íþrotta, samkvæmt framangreindri skilgreiningu, án tillits til þess hverjir reka slíka starfsemi. Atvinnufyrirtæki sitja því við sama borð og íþróttafélög hvað þetta varðar. Undanþágan tekur jafnframt til þeirrar starfsemi opinberra aðila sem sambærileg er undanþeginni starfsemi íþróttafélaga og atvinnufyrirtækja.

Með þeim fyrirvörum sem gerðir eru í kafla 1.5 og IV hér á eftir hefur kennsla og þjálfun í íþróttum verið talin þáttur í íþróttastarfsemi og þar með undanþegin virðisaukaskatti. Undanþágan hefur til að mynda verið talin taka til svonefndra einkaþjálfara á heilsuræktarstöðvum. Fjarkennsla í íþróttum yfir internetið getur fallið undir undanþágu 5. tölul. 3. mgr. 2. gr. ef í kennslunni felast viðvarandi samkipti milli nemenda og kennara, eins eða fleiri, þar sem fylgst er með framvindu námsins hjá nemandanum.

Þess ber að geta að danskennsla er undanþegin virðisaukaskatti á grundvelli 3. tölul. 3. mgr. 2. gr. vsk-laga (kennslustarfsemi) en í ákvæðinu er danskennsla sérstaklega tilgreind sem undanþegin kennslustarfsemi. Einnig eru námskeið fyrir tamningamenn undanþegin virðisaukaskatti á grundvelli sama ákvæðis ef náminu er ætlað að bæta eða viðhalda þekkingu vegna atvinnu þátttakenda. Tamning hesta er þó starfsemi sem hvorki er skilgreind sem íþróttastarfsemi né kennslustarfsemi í skilningi vsk-laga og er hún því virðisaukaskattsskyld.

1.3. Aðgangseyrir að íþróttamótum og annarri íþróttatengdri starfsemi

Aðgangseyrir að íþróttamótum og íþróttasýningum er undanþegin virðisaukaskatti. Það sama gildir um aðgangs-

eyri að sundstöðum og skíðalyftum. Þessi undanþága tekur jafnt til íþróttafélaga, opinberra aðila og atvinnufyrirtækja.

Sérstaklega er tiltekið að aðgangseyrir að heilsuræktarstofum er undanþeginn virðisaukaskatti. Hér fellur undir aðgangur að líkamsræktartækjum, sturtu, nuddpotti og gufubaði, hvort sem þessi þjónusta er seld sérstaklega eða innifalin í almennum aðgangseyri. Eftirfarandi sala heilsuræktarstofu er þó skattskyld:

- Nuddþjónusta, og skiptir ekki máli þótt hún sé veitt í tengslum við starfsemi heilsuræktarstofu. Þjónusta löggiltra sjúkranuddara er þó undanþegin virðisaukaskatti sem heilbrigðisstarfsemi.
- Aðgangseyrir að trimmformtækjum.
- Aðgangseyrir að ljósabekkjum, hvort sem sú þjónusta er seld sérstaklega eða ekki.
- Sala heilsuræktarstofa á snyrtivörum og öðrum vörum er virðisaukaskattsskyld.

1.4. Félagsgjöld og opinber fjárframlög

Félagsgjöld til íþróttafélaga og annarra félagasamtaka eru ekki virðisaukaskattsskyld enda komi ekkert sérgreitt endurgjald fyrir félagsgjöldin. Á sama hátt felur móttaka íþróttafélaga á styrkjum ekki í sér virðisaukaskattsskyldu, hvort heldur þeir koma frá opinberum aðilum eða öðrum. Með styrkjum er átt við fjárframlög án nokkurs endurgjalds. Sjá nánar í kafla 2.3.

1.5. Greiðslur til íþróttamanna, þjálfara og íþróttafélaga

Þau sjónarmið sem reifuð eru í kafla IV hér á eftir leiða til þess að vart verður litið á íþróttamenn og þjálfara sem þiggja greiðslur frá íþróttafélagi vegna íþróttastarfs á þess vegum, hvort heldur er vegna þjálfunar eða þátttöku í keppnum, sem verktaka hjá félaginu. Fremur verður að líta á starfssambandið þeirra á milli sem launþegasamband og greiðslur frá íþróttafélaginu því venjulegar launagreiðslur. En sé sannarlega um verktakasamband að ræða ber ekki að innheimta og standa skil á virðisaukaskatti af þóknuninni. Jafnframt eru verðlaun, sem rekstraraðilar afhenda í formi peningagreiðslu til handa einstökum íþróttamanni eða félagi, undanþegin virðisaukaskatti enda komi ekkert endurgjald fyrir, s.s. auglýsing á vöru eða styrktarlínur. Slíkar greiðslur teljast til skattskyldra tekna einstaklinga ef þær renna til þeirra, sbr. kafla 2.3.

1.6. Greiðslur vegna félagaskipta íþróttamanna

Greiðslur frá einu íþróttafélagi til annars vegna félagaskipta íþróttamanna, innanlands jafnt sem milli landa, eru undanþegnar virðisaukaskatti.

1.7. Leikjanámskeið

Ýmsir aðilar, svo sem íþróttafélög og opinberir aðilar, halda svokölluð leikjanámskeið fyrir börn og unglinga. Undan-

þágan tekur til þessara námskeiða og ber því ekki að innheimta virðisaukaskatt af þáttökugjöldum. Sem dæmi um námskeið af þessu tagi má nefna reiðnámskeið.

1.8. Dómgæsla

Dómgæsla er nær undantekningalaust ein af þeim forsendum sem verða að vera fyrir hendi svo að íþróttakeppni geti farið fram. Innan sérsambanda ÍSÍ eru félög dómara. Að mati ríkisskattstjóra verður að telja að sú starfsemi sem felst í dómgæslu sé undanþegin virðisaukaskatti. Sjálfstætt starfandi manni (verktaka) ber því ekki að innheimta og standa skil á virðisaukaskatti af þóknun fyrir dómgæslu í íþróttum. Hins vegar kunna þau sjónarmið sem leidd eru fram í kafla IV hér á eftir að leiða til þess að litið verði á dómara sem launþega og greiðslur til þeirra því sem launagreiðslur en ekki verktakagreiðslur.

2. Virðisaukaskattsskyld starfsemi íþróttafélaga

2.1. Almennt

Þrátt fyrir að íþróttafélög séu undanþegin virðisaukaskatti vegna íþróttastarfsemi sinnar eru þau virðisaukaskattsskyld ef þau selja vörur eða virðisaukaskattsskylda þjónustu í atvinnuskyni eða í samkeppni við atvinnufyrirtæki. Slík virðisaukaskattsskylda nær einnig til þess þegar vörur og þjónusta eru eingöngu seld félagsmönnum.

Í köflum 2.3. til 2.7. hér á eftir er getið helstu atriða er reynt gæti á varðandi virðisaukaskattsskyldu íþróttafélaga. Íþróttafélagi ber að skrá sig á virðisaukaskattsskrá ef samlagðar tekjur af sölu vöru og virðisaukaskattsskyldrar þjónustu eru hærrí en 1.000.000 kr. án virðisaukaskatts á hverju 12 mánaða tímabili. Íþróttafélagi ber ótilkvöddu að tilkynna atvinnurekstur sinn eða starfsemi til skráningar hjá ríkisskattstjóra eigi síðar en átta dögum áður en starfsemin hefst. Við ákvörðun þess hvort sala íþróttafélags nær fjárhæðarmarkinu skal miða við heildarsölu þess á vörum og virðisaukaskattsskyldri þjónustu. Hins vegar skipta þær tekjur sem koma til vegna hins undanþegna hluta starfseminnar, þ.e. íþróttastarfseminnar, ekki máli í þessu sambandi. Á hinn bóginn ber að miða við heildarsölu allra deilda íþróttafélags á öllum vörum og virðisaukaskattsskyldri þjónustu, þ.e. taka ber saman tekjur vegna allrar virðisaukaskattsskyldrar sölu, t.d. veitingasölu og auglýsingasölu. Íþróttafélög eru virðisaukaskattsskyld vegna sölu sinnar á vörum og virðisaukaskattsskyldri þjónustu sem fram fer í atvinnuskyni enda þótt þau selji aðeins félagsmönnum sínum. Við mat á því hvort starfsemi sé rekin í atvinnuskyni

er aðallega miðað við hvort tilgangur starfseminnar sé að skila hagnaði af rekstri. Frá og með skráningardegi ber íþróttafélagi að innheimta virðisaukaskatt vegna virðisaukaskattsskyldrar sölu sinnar.

Forsenda skráningar er að tekjur vegna starfseminnar séu hærrí en kostnaður við aðföng sem keypt eru með virðisaukaskatti vegna starfseminnar.

Meginreglan er sú að það ræður ekki úrslitum um það hvort innheimta beri virðisaukaskatt eða ekki hver kaupandi vöru eða virðisaukaskattsskyldrar þjónustu er. Svo dæmi sé tekið þá ber íþróttafélagi að innheimta virðisaukaskatt vegna sölu á auglýsingu hvort sem kaupandi hennar er í virðisaukaskattsskyldri starfsemi, t.d. sendibílastöð, eða undanþeginni starfsemi, svo sem banki.

2.2. Aðföng er varða íþróttastarfsemi íþróttafélaga - innskattur

Íþróttafélög geta ekki, frekar en aðrir aðilar sem eru í undanþeginni starfsemi, talið til innskatts virðisaukaskatt af aðkeyptum rekstrarfjármunum, vörum, vinnu, þjónustu eða öðrum aðföngum, varði kaupin hina eiginlegu íþróttastarfsemi félagsins. Íþróttafélög greiða því þann virðisaukaskatt sem hvílir á aðkeyptum aðföngum vegna íþróttastarfsemi félaganna án þess að geta talið hann til innskatts. Hins vegar njóta íþróttafélög innskattsfrádráttar af virðisaukaskattsskyldum þáttum starfsemi sinnar.

Um innskattsrétt félaga, sem undanþegin eru tekjuskatti, sbr. kafli II hér að framan, gilda auk framangreinds sérstakar reglur samkvæmt 10. gr. reglugerðar nr. 192/1993, um innskatt. Þar segir í 1. mgr. að félög, sem þessi, megi einungis telja til innskatts virðisaukaskatt af þeim aðföngum og rekstrarfjármunum sem eingöngu varða sölu á vöru eða virðisaukaskattsskyldri þjónustu. Hið sama á við um innskatt af skattskyldum eigin notum íþróttafélaga (sjá umfjöllun um eigin not í kafla 3). Þetta þýðir að íþróttafélag getur einungis talið til innskatts virðisaukaskatt vegna aðfanga og rekstrarfjármuna sem keyptir eru til nota eða endursölu eingöngu vegna hins virðisaukaskattsskylda þátta í rekstri félagsins, t.d. vegna reksturs verslunar. Þetta þýðir jafnframt að íþróttafélag getur hvorki talið til innskatts virðisaukaskatt af þeim aðföngum og rekstrarfjármunum sem varða bæði sölu á virðisaukaskattsskyldum vörum og þjónustu annars vegar og þjónustu sem er undanþegin virðisaukaskatti hins vegar, né aðföngum og rekstrarfjármunum sem varða bæði sölu á vörum og virðisaukaskattsskyldri þjónustu annars vegar og eigin not hins vegar. Sem dæmi um þetta má nefna að skautafélag getur ekki talið til innskatts þann virðisaukaskatt sem það greiðir vegna kaupa á búnaði sem félagið lætur jafnt félagsmönnum sínum í té

án endurgjalds sem og til virðisaukaskattsskyldrar útleigu búnaðarins.

2.3. Auglýsingasala

Sala á auglýsingum, þ.m.t. á grundvelli svokallaðra „samstarfssamninga“, er virðisaukaskattsskyld starfsemi. Séu tekjur af auglýsingastarfsemi hærrí en kostnaður við aðföng sem keypt eru með virðisaukaskatti til þeirrar starfsemi, ber að innheimta og skila virðisaukaskatti af allri auglýsingasölu íþróttafélags, s.s. sölu á auglýsingastæðum, sölu á auglýsingum á keppnisbúninga og sölu auglýsinga eða styrktarlína í leikskrár og félagsblöð, þ.e. fari heildartekjur félags af skattskyldri starfsemi yfir 1.000.000 kr., sbr. kafla 2.1. Ef auglýsingasalan í heild skilar félaginu hagnaði skiptir ekki máli þó að einstakir þættir starfseminnar (t.d. sala á auglýsingum og styrktarlínum í leikskrá) standi ekki undir kostnaði. Eins og fram kemur í kafla 2.1. þá er meginreglan sú að það ræður ekki úrslitum um virðisaukaskattsskyldu hver kaupandi auglýsingar eða styrktarlínu er. Komi ekkert endurgjald fyrir fjárframlag er ekki um virðisaukaskattsskyldu að ræða, þ.e. feli birting á nafni greiðanda fjárframlags eða merki hans (logo) ekki í sér auglýsingu eða kynningu, heldur eingöngu gerð í þakklætis- eða virðingaskyni við þann er reiðir fram fé, er ekki um endurgjald fyrir framlagt fé að ræða. Þetta á einkum við um birtingu á nafni eða merki sveitarfélags, ríkisstofnunar, einstaklings eða félags, sem hvorki stundar atvinnustarfsemi né hefur hag af því að koma sér á framfæri. Fjárframlög sem innt eru af hendi til íþróttafélaga, án sérstakrar kvaðar um birtingu auglýsinga, eru heldur ekki virðisaukaskattsskyld. Birti íþróttafélag hins vegar auglýsingu með nafni þess (aðila í atvinnustarfsemi) sem innir fjárframlag af hendi, svo sem í þakklætisskyni fyrir veittan styrk, ber að reikna og skila virðisaukaskatti af birtingu auglýsingarinnar á verði sem samsvarar verði annarra sambærilegra auglýsinga.

Eins og fram kemur í kafla 2.2. er íþróttafélagi heimilt að telja til innskatts þann virðisaukaskatt sem félagið greiðir vegna aðfanga er eingöngu varða virðisaukaskattsskylda sölu á auglýsingum, þ.m.t. virðisaukaskatt af auglýsingaskiltum og áprentun auglýsinga á keppnisbúninga. Hins vegar er aldrei heimilt að telja til innskatts virðisaukaskatt vegna kaupa á keppnisbúningunum sjálfum nema þeir séu seldir sérstaklega, sbr. kafla 2.5 hér á eftir.

2.4. Útgáfustarfsemi

Útgáfa bóka, blaða, tímarita og annarra rita í atvinnuskyni, er virðisaukaskattsskyld starfsemi. Við mat á því hvort útgáfa telst vera í atvinnuskyni er aðallega horft til þess hvort tilgangur starfseminnar sé að skila hagnaði eða ekki, en

jafnframt er horft til umfangs og varanleika starfseminnar. Eins og áður segir er starfsemi almennt ekki virðisaukaskattsskyld ef tekjur af sölu vöru og virðisaukaskattsskyldrar þjónustu eru að jafnaði lægri en kostnaður við aðföng sem keypt eru með virðisaukaskatti til starfseminnar. Að því er varðar starfsemi við útgáfu rita er horft til samanlagðra tekna af sölu ritanna og sölu auglýsinga til birtingar í þeim. Útgáfa íþróttafélags á t.d. félagsblaði eða leikskrá getur verið virðisaukaskattsskyld á þessum grundvelli. Í þessu sambandi þarf að hafa í huga að til virðisaukaskattsskyldrar veltu telst einnig andvirði vöru og þjónustu sem hinn virðisaukaskattsskyldi notar í öðrum tilgangi en varðar virðisaukaskattsskyldu starfsemina. Í tilviki íþróttafélags, sem hefði með höndum þá virðisaukaskattsskyldu starfsemi að gefa út rit með auglýsingum, þýddi þetta að félaginu bæri að reikna og skila virðisaukaskatti af verðmæti auglýsinga um eigin íþróttastarfsemi sem birtar væru í ritinu. Til auglýsinga um eigin íþróttastarfsemi teljast t.d. auglýsingar um væntanlega íþróttaviðburði eða kynning á knattspyrnuskóla íþróttafélags. Hins vegar teljast ekki til auglýsinga birting úrslita leikja íþróttafélags, umfjöllun um mót sem haldin hafa verið eða viðtöl við leikmenn félags.

Jafnvel þótt útgáfa rits væri ekki virðisaukaskattsskyld á framangreindum grundvelli, þ.e. að hún teldist ekki vera í atvinnuskyni, gæti sala auglýsinga í ritið verið virðisaukaskattsskyld á þeim grundvelli að slík auglýsingasala verður almennt að teljast vera í samkeppni við auglýsingasölu atvinnufyrirtækja. Í slíku tilviki takmarkast innskattsréttur íþróttafélagsins við virðisaukaskatt af aðföngum er eingöngu varða auglýsingasöluna, svo sem af kostnaði við öflun og gerð auglýsinganna. Ekki teldist til innskatts virðisaukaskattur af útgáfukostnaði ritsins, svo sem af pappír og prentun þess.

2.5. Rekstur verslunar

Rekstur verslunar með hvers konar vöru er virðisaukaskattsskyld starfsemi samkvæmt meginreglum vsk-laga. Íþróttafélagið getur, eins og fram hefur komið, talið til innskatts greiddan virðisaukaskatt af vörum sem það kaupir til endursölu (þ.m.t. minjagripum og íþróttabúningum) og öðrum aðföngum er eingöngu varða rekstur verslunar.

Það hefur ekki áhrif á virðisaukaskattsskyldu þó að söluvara verslunar hafi verið greiðsla fyrir auglýsingar. Litið er á auglýsanda sem seljanda vörunnar í þessu dæmi og ber honum því að innheimta virðisaukaskatt af andvirði hennar og er sá skattur innskattur íþróttafélags. Íþróttafélaginu ber síðan að innheimta virðisaukaskatt af sölu vörunnar.

2.6. Veitingasala

Hvers konar veitingasala fyrir reikning og á ábyrgð íþróttafélaganna sjálfra, bæði innan- og utanhúss, er virðisaukaskattsskyld starfsemi. Hins vegar ber ekki að innheimta virðisaukaskatt af ókeypis kaffiveitingum í leikhléi, enda sé heldur ekki greitt fyrir þær með óbeinum hætti, svo sem í verði ársmiða. Þess ber þó að geta að enginn innskattsfrádráttur er heimill af aðkeyptum vörum vegna veitinga sem veittar eru án endurgjalds.

2.7. Fjárafliar á vegum íþróttafélaga

2.7.1. Heimasala

Mörg íþróttafélög afla fjár til starfsemi sinnar með sölu á vörum í heimahúsum. Slík sala, sem fram fer fyrir reikning og á ábyrgð íþróttafélaganna sjálfra, er virðisaukaskattsskyld enda í samkeppni við atvinnufyrirtæki og er enginn eðlismunur á þeim viðskiptum og þeim sem fram fara í verslunum félaga.

2.7.2. Dósaöfnun

Liður í ráðstöfun gegn umhverfismengun er að skilagjald er lagt á einnota drykkjarvöruumbúðir (dósir og flöskur). Skilagjald er endurgreitt neytendum við móttöku umbúðanna til eyðingar eða til endurvinnslu. Verðmæti slíkra notaðra umbúða felst í réttinum til skilagjaldsins en ekki í umbúðunum sjálfum. Umbúðirnar geta þannig ekki talist hafa einkenni verslunarvarnings. Því er litið svo á að söfnun íþróttafélaga á slíkum umbúðum til innlausnar á skilagjaldi teljist hvorki atvinnustarfsemi né í samkeppni við atvinnufyrirtæki og þar af leiðandi ekki virðisaukaskattsskyld starfsemi.

2.8. Lausafjárleiga

Lausafjárleiga er virðisaukaskattsskyld, einnig þótt hún tengist íþróttastarfsemi félagsins. T.d. ber að innheimta og skila virðisaukaskatti af útleigu skiðabúnaðar o.þ.h.

2.9. Útleiga íþróttahúsa og annarrar aðstöðu íþróttafélaga

Eins og fram kemur í kafla 1.1. er sala íþróttafélaga á aðstöðu til æfinga og iðkunar íþróttu undanþegin virðisaukaskatti. Íþróttafélög þurfa því ekki að innheimta virðisaukaskatt vegna útleigu á íþróttahúsum til iðkunar íþróttu og æfinga. Hins vegar er útleiga aðstöðu, s.s. í íþróttasal félags, fyrir ráðstefnur, sýningar og tónleika, virðisaukaskattsskyld. Komi til slíkrar virðisaukaskattsskyldrar útleigu er ljóst að

rekstur salarins verður blandaður, þ.e. verður að hluta til virðisaukaskattsskyldur og að hluta til undanþeginn. Innskattsréttur takmarkast þó við virðisaukaskatt af þeim aðföngum er einvörðungu varða hina virðisaukaskattsskyldu útleigu, sbr. nánar í kafla 2.2.

3. Virðisaukaskattur af skattskyldri eigin þjónustu

Íþróttafélögum ber skylda til, eins og öðrum aðilum sem hafa með höndum starfsemi sem undanþegin er virðisaukaskatti samkvæmt 3. mgr. 2. gr. vsk-laga, að greiða virðisaukaskatt í ríkissjóð af eigin þjónustu og úttekt til eigin nota eins og nánar er ákveðið í reglugerð nr. 562/1989, um virðisaukaskatt af eigin þjónustu og úttekt til eigin nota innan óskattskyldra fyrirtækja og stofnana. Samkvæmt henni er eftirtalin starfsemi skattsskyld, að svo miklu leyti sem hún er í samkeppni við atvinnufyrirtæki:

1. Smíði, viðhald og viðgerðir véla, tækja, húsgagna og áhalda í verksmiðju, verkstæði eða starfsstöð.
2. Rekstur þvottahúss, prentstofu og mótuneytis.
3. Ræsting, sé kostnaður (laun o.fl. ásamt álagi) kr. 2.266.300 (miðað við 1. jan. 2013) eða meira á ári.
4. Þjónusta þar sem krafist er iðnmenntunar.
5. Þjónusta verkfræðinga, tæknifræðinga, arkitekta, lögfræðinga, löggiltra endurskoðenda, tölvunarfræðinga og annarra sérfræðinga er almennt þjóna atvinnulífnum og lokið hafa háskólanámi eða sambærilegu langskólanámi eða starfa sannanlega á sviði fyrrgreindra aðila og veita sambærilega þjónustu.
6. Öryggisvarsla, þ.e. eftirlit með verðmætum og starfsemi, utan venjulegs opnunartíma.

Starfsemi telst vera rekin í samkeppni við atvinnufyrirtæki samkvæmt reglugerðinni þegar viðkomandi vara eða þjónusta er almennt í boði hjá virðisaukaskattsskyldum atvinnufyrirtækjum og skiptir ekki máli í því sambandi hvort eða hve mikið aðili selur af slíkum vörum eða þjónustu til annarra. Almennt skrifstofuhald, þ.m.t. færsla eigin bókhalds og rafræn gagnavinnsla í eigin þágu, telst ekki vera í samkeppni við atvinnufyrirtæki.

4. Framtal og skil á virðisaukaskatti

Virðisaukaskatt á að gera upp fyrirfram ákveðin uppgjörstímabil. Meginreglan er sú að hvert uppgjörstímabil taki til tveggja mánaða en frá þeirri reglu eru undantekningar eins og gerð er grein fyrir hér á eftir.

4.1. Uppgjörstímabil og gjalddagar

4.1.1. Almenn uppgjörstímabil

Almenna reglan um uppgjörstímabil virðisaukaskatts er að hvert tímabil er tveir mánuðir, janúar og febrúar, mars og apríl, o.s.frv. Hlutafélög, einkahlutafélög og samvinnufélög sem dæmi fara ávallt í tveggja mánaða skil við upphaf rekstrar. Einstaklingar sem hefja rekstur að nýju í sömu atvinnugrein og áður og voru í tveggja mánaða skilum við lok fyrri rekstrar, eru sömuleiðis færðir í tveggja mánaða skil við upphaf nýs rekstrar.

Þeim sem ekki ber að gera upp virðisaukaskatt sinn samkvæmt reglum um lengri eða skemmri uppgjörstímabil skulu gera hann upp samkvæmt almennu reglunni.

4.1.2. Ársskil

Einstaklingum, félagasamtökum, þ.m.t. íþróttafélögum, o.fl. er við nýskráningu á virðisaukaskattsskrá gert að gera virðisaukaskatt upp árlega. Einstaklingar með reiknað endurgjald (skv. tilkynningu) 150.000 kr. eða hærra á mánuði skv. tilkynningu um starfsemi sína geta þó óskað eftir því við nýskráningu að gera upp virðisaukaskatt á tveggja mánaða fresti. Einstaklingar geta einnig samhliða tilkynningu um breytingu á reiknuðu endurgjaldi (upp í 150.000 kr. eða meira á mánuði) óskað eftir því að gera upp virðisaukaskatt á tveggja mánaða fresti.

Almennt gildir að þeir sem eru með umfangslítinn rekstur, þ.e. veltu vegna sölu á virðisaukaskattsskyldum vörum og þjónustu undir 3.000.000 kr. á heilu almanaksári, gera upp virðisaukaskatt einu sinni á ári. Virðisaukaskattsskyldum aðila ber því að gera upp samkvæmt ársskilareglum enda þótt hann hafi byrjað í tveggja mánaða skilum við nýskráningu, reynist velta hans á almanaksári undir framangreindum fjárhæðarmörkum. Þó skal aðili ekki færast í ársskil ef meðallaun samkvæmt skilagreinum staðgreiðslu ná 150.000 kr. á mánuði.

Þeim ársskilaaðilum sem selja virðisaukaskattsskyldar vörur og þjónustu fyrir meira en 3.000.000 kr. á almanaksári ber á næsta ári að gera upp virðisaukaskatt samkvæmt

almennum uppgjörstímabilum, þ.e. á tveggja mánaða fresti. Þess ber þó að gæta að reglan um breyttan skilamáta á grundvelli veltu á ekki við um eftirtalda aðila:

- Þá sem stunda landbúnað eða nytjaskógrækt.
- Þá sem geta fengið heimild til skemmri skila.
- Þeir sem skráðir eru tímabundið á virðisaukaskattsskrá.
- Þá sem hafa frjálsta eða sérstaka skráningu vegna leigu eða sölu á fasteign.
- Umboðsmenn erlendra aðila.

4.1.3. Tímabundið uppgjörstímabil

Sá sem hefur tímabundið með höndum virðisaukaskattsskylda starfsemi getur fengið heimild ríkisskattstjóra til að nota sérstakt uppgjörstímabil sem tekur til þess tímabils sem starfsemi varir. Þetta getur t.d. átt við um íþróttafélög sem hafa með höndum tímabundna skattskylda vörusölu í fjáröflunarskyni, s.s. sölu úr sölutjöldum á þjóðhátíðardeggi eða sölu jólatrjáa eða flugelda um áramót. Tímabundið uppgjörstímabil getur hið skemmsta verið einn fjórði hluti almanaksmánaðar og lengst tveir almanaksmánuðir.

4.1.4. Önnur uppgjörstímabil

Virðisaukaskattsskyldir aðilar geta að tilteknum skilyrðum uppfylltum fengið heimild ríkisskattstjóra til þess að nota önnur uppgjörstímabil en að framan greinir. Vegna eðlis starfsemi íþróttafélaga þykir ekki ástæða til þess að fjalla nánar um þær reglur sem um þau uppgjörstímabil gilda.

4.1.5. Um gjalddaga

Gjalddagi virðisaukaskatts er einum mánuði og fimm dögum eftir lok hvers almenns eða skemmra uppgjörstímabils. Til dæmis er 5. apríl gjalddagi vegna janúar og febrúar. Ef gjalddaga virðisaukaskatts ber upp á helgidag eða almennan frídag færast hann á næsta virkan dag þar á eftir. Þannig er t.d. gjalddagi vegna tímabilsins maí-júní 2013 6. ágúst þar sem 5. ágúst ber upp á frídag verslunarmanna.

Gjalddagi vegna ársskila er 5. febrúar ár hvert vegna viðskipta ársins á undan. Frestur til að skila skattframtali til tekjuskatts breytir ekki gjalddaga virðisaukaskatts. Hafi forsenda ársskila breyst er gjalddagi ekki lengur gjalddagi ársskila (5. febrúar), heldur hefur hann breyst í gjalddaga almennra uppgjörstímabila.

Enginn sérstakur eindagi er á virðisaukaskatti. Gjalddagi og eindagi er einn og sami dagurinn.

4.2. Skil á virðisaukaskatti

Skil á virðisaukaskatti skulu vera rafræn. Virðisaukaskattsskýrslur ber að senda rafrænt til skattyfirvalda. Hægt er að fá heimild hjá ríkisskattstjóra til eins árs í senn til að skila á pappírformi, ef ástæður eru fyrir hendi sem ríkisskattstjóri metur gildar.

Skil á virðisaukaskatti til ríkissjóðs eru fullnægjandi ef virðisaukaskattsskýrslu er skilað í síðasta lagi á gjalddaga og ef greitt er hjá innheimtumönnum ríkissjóðs í síðasta lagi á sama tíma. Greiðsla á grundvelli rafrænna greiðslufyrirmæla telst því aðeins innt af hendi á gjalddaga, að greiðslufyrirmælin berist banka eða sparisjóði innan þeirra tímamarka sem viðkomandi banki eða sparisjóður setur fyrir því að greiðsla teljist hafa farið fram á þeim degi.

Póstlögð greiðsla þarf einnig að hafa borist innheimtumanninn í síðasta lagi á gjalddaga til að ekki reiknist álag á hana. Það er ekki nægilegt að pósthleggjá greiðslu á gjalddaga. Ef skýrsla er útbúin á pappír og virðisaukaskattur er greiddur í vefbanka þarf að senda skýrsluna í pósti til ríkisskattstjóra og skal hún hafa borist þangað í síðasta lagi á gjalddaga. Einungis þeir sem fengið hafa til þess heimild hjá ríkisskattstjóra geta skilað virðisaukaskattsskýrslum á pappírformi. Skil eru ekki fullnægjandi nema allar tilskildar upplýsingar komi fram á skýrslu og hún sé undirrituð af skattaðila, ábyrgum starfsmanni hans, bókara eða endurskoðanda.

4.3. Álag og dráttarvextir

Ef ekki er greitt í síðasta lagi á gjalddaga reiknast álag á vangreiddan skatt. Álagið er 1% af vangreiddri fjárhæð fyrir hvern byrjaðan dag eftir gjalddaga. Það verður þó ekki hærra en 10%.

Sé virðisaukaskattur ekki greiddur innan mánaðar frá gjalddaga skal greiða dráttarvexti af því sem gjaldfallið er frá og með gjalddaga. Ef endurgreiðsla hefur verið of há ber einnig að greiða dráttarvexti.

IV. Greiðslur til íþróttamanna og þjálfara – launþegi eða verktaki

Mat á því hvers eðlis starfssamband er, þ.e. verktaka eða launþegasamband, skiptir augljóslega miklu máli í skattalegu tilliti. Það mat er í höndum skattyfirvalda að því er skattalega stöðu varðar. Aðilar starfssambands geta ekki

samið sín á milli um skattalega stöðu sína þannig að bindandi sé gagnvart skattyfirvöldum. Þannig skiptir ekki máli hvað þeir kjósa að kalla starfssamband sitt, það er raunverulegt innihald samnings þeirra um starfssambandið sem skiptir máli, svo og afstaða þeirra við samningsgerðina og framkvæmd samnings. Það eru því mörg atriði sem skoða þarf, en heildarmat þeirrar skoðunar ræður niðurstöðunni. Meðal atriða sem þarf að skoða eru:

- Hvor aðila leggur til aðstöðu, efni, tæki og búnað, t.d. æfingaaðstöðu, áhöld og búninga.
- Hvernig er stjórnunarrétti vinnuveitanda háttáð, þ.e. að hvaða marki ræður hann hvernig, hvar og hvenær vinnan er unnin af hendi.
- Er aðili skuldbundinn til að inna vinnuna sjálfur af hendi, eða getur hann falið hana öðrum.
- Hver ber fjárhagslega ábyrgð.
- Er aðili háður verkstjórn kaupanda vinnuframlags.
- Hvernig greiðslum er háttáð, svo sem hvernig ákvarðast fjárhæð endurgjalds og hvenær skal greitt.
- Hvort um varanleika vinnu er að ræða.
- Hvernig greiðslum iðgjalda vegna slysatryggingar og lífeyrisréttinda er háttáð.

Af framangreindu má leiða líkur að því að aðili, sem leigir aðstöðu hjá íþróttafélagi til reksturs sölubúðar og ber alla fjárhagslega áhættu af rekstrinum, teljist vera verktaki. Hins vegar verður vart litið á íþróttamenn sem verktaka hjá íþróttafélagi við íþróttaiðkun, enda er sjálfstæði þeirra almennt séð mjög lítið sé litið til framangreindra atriða. Verður almennt að ganga út frá því að íþróttamenn sem þiggja einhverjar greiðslur frá íþróttafélagi eða fyrir milligöngu þess teljist launþegar hjá því í skilningi skattalaga. Sömu sjónarmið koma til skoðunar við mat á því hvort þjálfarar sem þiggja greiðslur frá íþróttafélögum teljist vera verktakar eða launþegar. Af þeim sökum verður vart, nema í algerum undantekningartilvikum, hægt að líta á þá sem verktaka. Má í þessu sambandi nefna sem dæmi styrktarþjálfara sem e.t.v. starfa fyrir nokkur íþróttafélög og hafa nokkuð frjálsar hendur með vinnutíma o.s.frv. Ekki er ósennilegt að líta megi á slíka aðila sem sjálfstætt starfandi aðila. Rétt er að hafa í huga að með þessu er út af fyrir sig ekki verið að kveða á um vinnuréttarlega skipan heldur eingöngu hvernig skattaleg staða aðila er.

Skattaleg staða launþega og verktaka (sjálfstætt starfandi manns) er um margt ólík.

Verktakar eru virðisaukaskattsskyldir af þeirri þjónustu þeirra sem fellur undir skattskyldusvið virðisaukaskatts og af vörusölu. Launþegar eru ekki virðisaukaskattsskyldir. Vinni þeir við störf á skattskyldusviði virðisaukaskatts hvílir virðisaukaskattsskyldan af þeirri vinnu á vinnuveitandanum (launagreiðandanum). Verktaka ber sjálfum að standa skil á staðgreiðslu opinberra gjalda af verktakalaunum sínum (reiknuðu endurgjaldi). Skilaskylda staðgreiðslu af launum launþega hvílir á launagreiðandanum. Á sama hátt hvílir skylda til greiðslu tryggingagjalds af launum á verktaka vegna verktekna sinna, en á launagreiðanda vegna launa launamanna hans. Nánar er fjallað um staðgreiðslu opinberra gjalda í kafla V hér á eftir, en um tryggingagjald í kafla VII.

V. Staðgreiðsla opinberra gjalda

Staðgreiðsla samkvæmt lögum nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, er fyrirfram innheimta á tekjuskatti og útsvari einstaklinga. Staðgreiðsla er innheimt af launum skattskyldra manna, innlendra og erlendra, sem eru skattskyldir hér á landi. Til launa teljast t.d. endurgjald fyrir hvers konar vinnu, starf eða þjónustu, án tillits til viðmiðunar, s.s. starfslaun, fatnaður, fæði, húsnæði, risnufé, ökutækjastyrkir, dagpeningar, flutningspeningar og aðrar starfstengdar greiðslur, fríðindi og hlunnindi. Hvorki skiptir máli hver tekur

við greiðslu né í hvaða gjaldmiðli goldið er, hvort sem er í reiðufé, fríðu, hlunnindum eða vinnuskiptum. Með sama hætti teljast til staðgreiðsluskyldra launa hvers konar styrkir og bætur, verðlaun og heiðurslaun svo dæmi séu tekin. Þannig má segja að sérhverjar greiðslur sem einstaklingar fá sem launþegar séu staðgreiðsluskyldar nema þær séu sérstaklega undanþegnar staðgreiðsluskyldu.

Í sumum tilvikum inna íþróttafélög af hendi greiðslur undir ýmsum nöfnum til starfsmanna, þ.m.t. þjálfara og leikmanna. Nafngift slíkra greiðslna ræður ekki úrslitum um staðgreiðsluskyldu eða skattskyldu greiðslnanna. Til skatt- og staðgreiðsluskyldra greiðslna teljast t.d.:

1. Bónusar og þóknanir til starfsmanna, þ.m.t. þjálfara og leikmanna, fyrir unnin leik, skoruð mörk, o.þ.h. Til þessara þóknana teljast m.a. greiðslur sem leikmenn fá í hendur í lok keppnistímabils.
2. Styrkir hvers konar, s.s. afreksstyrkir.
3. Fríðindi hvers konar, s.s. vöruúttektir á kostnað íþróttafélaganna.
4. Bifreiðastyrkir í hvers konar formi (t.d. með greiðslu bensínsreikninga eða annars rekstrarkostnaðar). Slíkir ökutækjastyrkir geta verið undanþegnir staðgreiðslu enda sé um að ræða styrki sem greiddir eru starfsmönnum vegna aksturs tiltekinnar vegalengdar í þágu launagreiðanda, að svo miklu leyti sem slík greiðsla er í samræmi við skattmatsreglur ríkisskattstjóra og að færð sé akstursdagbók eða akstursskýrsla.

5. Húsnæðispeningar eða húsnæðisstyrkir, þ.m.t. greiðsla fyrir skrifstofuaðstöðu. Greiðsla húsaleigu beint til leigusala vegna starfsmanna, þ.m.t. þjálfara og leikmanna.
6. Hvers konar kostnaður sem greiddur er fyrir eða vegna starfsmanna, þ.m.t. dómara, þjálfara og leikmanna, s.s. rafmagns- og hitakostnaður í íbúðum starfsmanna, símakostnaður og áskriftargjöld af fjölmiðlum, viðgerðarkostnaður á bifreiðum o.fl.

Launagreiðandi skal reikna staðgreiðslu vegna hvers greiðslutímabils að teknu tilliti til persónuafsláttar samkvæmt skattkorti viðkomandi aðila og greiða mánaðarlega til innheimtumanns ríkissjóðs það fé sem hann hefur haldið eftir eða bar að halda eftir á greiðslutímabilinu. Gjaldldagi greiðslu er 1. hvers mánaðar og eindagi 14 dögum síðar. Við skil á staðgreiðslu ber gjaldanda að gera skilagrein, rafrænt (www.skattur.is) eða á eyðublaði sem honum berst áritað. Berist honum ekki áritað eyðublað skal hann afla sér eyðublaðs. Staðgreiðslu opinberra gjalda og staðgreiðslu tryggingagjalds er hægt að skila með rafrænum hætti.

Ef ekki er greitt á eindaga reiknast álag á vanskilafé. Álagið er 1% af upphæð vanskilafjár fyrir hvern dag eftir eindaga, þó ekki hærra en 10%.

Hafi ekki verið greitt á 1. degi næsta mánaðar eftir eindaga reiknast dráttarvextir á vanskilafjár frá og með gjaldldaga. Við útreikning á álagi á áætlaða greiðsluskylda fjárhæð telst eindagi sá sami og eindagi greiðslu þess mánaðar sem áætlað er fyrir. Sama gildir um álag á allar vangoldnar greiðslur fyrir tímabila.

Sérstök ákvæði um tilhögun launabókhalds í staðgreiðslu er að finna í reglugerð nr. 539/1987, um launabókhald í staðgreiðslu.

Eins og fyrr segir hvílir upplýsinga- og greiðsluskylda þessi á aðalstjórnnum félaganna.

VI. Launamiðaskil

Samkvæmt tsk-lögum skulu allir þeir, sem hafa menn í þjónustu sinni og greiða þeim endurgjald fyrir starfa, afhenda ríkisskattstjóra ótilkvaddir skýrslu um greiðslur þessar ókeypis og í því formi sem ríkisskattstjóri ákveður, þ.e. launamiða. Sama gildir um greiðslur til verktaka fyrir efni og vinnu.

Upplýsingar á launamiða skulu miðast við tekjur á almanaksárinu, þrátt fyrir að reikningsár félagsins sé annað. Upplýsingaskylda þessi hvílir á aðalstjórnnum íþróttafélaga.

VII. Tryggingagjald

Samkvæmt lögum nr. 113/1990, um tryggingagjald, ber launagreiðanda að inna af hendi sérstakt gjald, tryggingagjald, af heildarlaunum launamanna sinna á tekjuári eða af eigin reiknuðu endurgjaldi. Tryggingagjald er almennt innheimt í staðgreiðslu og skiptist í almennt tryggingagjald og atvinnutryggingagjald.

Tryggingagjald telst til svokallaðra launatengdra gjalda, en það eru þau gjöld sem launagreiðendur, þ.m.t. sjálfstætt starfandi menn, greiða vegna launakostnaðar við atvinnurekstur. Önnur launatengd gjöld í staðgreiðslu eru markaðsgjald og gjald í Ábyrgðasjóð launa, en þau eru innheimt í staðgreiðslu samhliða innheimtu tryggingagjalds. Í framkvæmd er markaðsgjald og gjald í Ábyrgðasjóð launa gefið upp sem hluti af tryggingagjaldi. Á staðgreiðsluárinu 2013 er tryggingagjaldshlutfallið samtals 7,69%, þar af er tryggingagjaldið sjálft samtals 7,34% en við bætist gjald í ábyrgðasjóð launa og markaðsgjald.

Framangreind hlutföll miðast við árið 2013. Þau hlutföll geta breyst milli ára, en upplýsingar um það er m.a. að finna á vef ríkisskattstjóra, www.rsk.is.

Gjöld þessi eru innheimt í staðgreiðslu en endanlega ákvörðuð við álagningu opinberra gjalda á grundvelli launafamtals sem launagreiðanda ber að skila til ríkisskattstjóra að staðgreiðsluári liðnu. Skilafrestur launafamtals er árlega auglýstur sérstaklega.

Greiðslutímabil tryggingagjalds í staðgreiðslu er almanaksmánuður og skulu gjaldskyldir aðilar ótilkvaddir greiða það til innheimtumanns ríkissjóðs og fara skilin fram samhliða skilum á staðgreiðslu opinberra gjalda. Gjaldldagi tryggingagjalds er 1. hvers mánaðar og eindagi 14 dögum síðar. Hafi gjaldandi ekki greitt á eindaga skal hann greiða dráttarvexti frá og með gjaldldaga en álag reiknast ekki.

Upplýsinga- og greiðsluskylda þessi hvílir sem fyrr á aðalstjórnnum félaganna.

VIII. Skattskylda erlendra íþróttamanna

Erlendir íþróttamenn, þjálfarar og leikmenn, eru skattskyldir hér á landi af þeim tekjum sem þeir afla hér. Skattlagning teknanna fer eftir því hvort um er að ræða launagreiðslur eða verktakagreiðslur. Almennar reglur sbr. hér að framan gilda varðandi skilgreiningu á hvort um er að ræða launþega eða verktaka.

Launþegi Halda ber eftir staðgreiðslu af staðgreiðsluskyldum launum og öðrum greiðslum, sbr. umfjöllun í kafla um staðgreiðslu opinberra gjalda. Um skatthlutföll fer eftir almennum reglum. Viðkomandi á rétt á persónuafslætti þann tíma sem hann dvelur hér á landi og þarf að sækja um skattkort til ríkiskattstjóra. Senda má umsókn á rsk@rsk.is. Staðgreiðslu af launatekjum er skilað með sama hætti og staðgreiðslu af launum innlendra aðila.

Verktaki Greiðslur til verktaka eru skattskyldar hér á landi skv. 3. gr. tskl. og ber þeim sem innir greiðsluna af hendi að halda eftir staðgreiðslu og skila henni í ríkissjóð. Skiptir ekki máli hvort viðtakandi greiðslunnar er einstaklingur, félag eða t.d. umboðsmaður.

Skatthlutfallið hjá sjálfstætt starfandi verktökum á árinu 2013 er 32,42% (18% tekjuskattur og 14,42% útsvar) en hjá lögaðilum (félög, umboðsmenn) 20%. Þessir aðilar eiga ekki rétt á persónuafslætti og greiða ekki tryggingagjald. Íþróttafélag sem hefur á sínum snærum erlenda verktaka, svo sem íþróttamenn eða þjálfara, eru ábyrgir fyrir því að halda eftir og skila staðgreiðslunni í ríkissjóð. Skil eru rafræn, gjaldagi er 1. dagur næsta mánaðar eftir að greiðsla hefur farið fram og eindagi 15. dag sama mánaðar. Notaður er sami veflykill og við skil á annarri staðgreiðslu.

Hægt er að hafa samband við alþjóðadeild ríkisskattstjóra til að fá nánari upplýsingar um skattskyldu erlendra íþróttamanna og þjálfara.

IX. Tekjuskráning og bókhald íþróttafélaga

1. Tekjuskráning

1.1. Almenn

Tekjuskráning íþróttafélaga verður að byggja á skýru og öruggu kerfi sem tryggir að unnt sé að sannreyna rétt skattskil og að allar tekjur komi fram. Almenn getur tekjuskráning byggst á útgáfu sölureikninga, giróseðla, afreikninga, kreditreikninga eða með skráningu í sjóðvél. Ríkisskattstjóri getur þó, ef sérstakar aðstæður eru fyrir hendi, heimilað notkun á öðru tekjuskráningarkerfi en þeim sem upp hafa verið talin, sbr. umfjöllun í kafla 1.5. hér að aftan.

1.2. Sölureikningar

Skyld er að gefa út sölureikninga fyrir öllum greiðslum sem íþróttafélag innheimtir hjá félagsmönnum sínum, svo sem vegna félagsgjalda, æfingagjalda og annarra hugsanlegra greiðslna sem félagsmenn og aðrir inna af hendi til félagsins. Í þessu sambandi má nefna sölu á æfingafatnaði, íþróttaskóm o.fl. vörum sem ekki eru seldar í sölubúð félagsins, greiðslur fyrir leigu á íþróttasölum eða annarri aðstöðu til íþróttaiðkunar, heilsuræktar eða hvernar annarrar starfsemi sem þar fer fram. Afhendingu til starfsmanna skal einnig skrá á sölureikninga. Þessar reglur um útgáfu sölureikninga gilda einnig um vörur sem íþróttafélög selja í fjáröflunarskyni, fyrir reikning og á ábyrgð þeirra sjálfra, í heimahúsum, svo sem salernispappír og harðfisk. Þegar margir félagsmenn í einu standa að slíkri fjáröflun kunna hins vegar að skapast vandamál er snúa að útgáfu sölureikninga, því eins og fram kemur í kafla 1.2.1. hér að aftan þá skulu reikningseyðublöð vera fyrirfram tölusett í samfelldri töluröð. Af því leiðir að ekki er hægt að nota mörg sölureikningahefti á sama tíma. Við slíku vandamáli getur íþróttafélag brugðist með því að sækja um að nota annað tekjuskráningarkerfi, sbr. umfjöllun í kafla 1.5. hér að aftan.

Almenna reglan er sú að vegna sérhverrar afhendingar á vöru eða skattskyldri og óskattskyldri þjónustu skal seljandi gefa út sölureikning í síðasta lagi þegar afhending fer fram. Á það jafnt við um staðgreiðslusölu og hvers konar afborgunar- og lánaviðskipti.

1.2.1. Form sölureikninga

Formreglur eru þessar:

- Reikningseyðublöð skulu vera fyrirfram tölusett í samfelldri töluröð. Það er ekki fullnægjandi að láta tölvu tölusetja reikninga við útgáfu þeirra nema ef um er að ræða rafrænt bókhaldskerfi sbr. umfjöllun hér aftar í kaflanum. Sama fyrirfram áprentaða númerið má ekki koma fyrir nema einu sinni á sama reikningsári.
- Eyðublöðin eiga a.m.k. að vera í þríriti. Ætíð skal láta viðskiptamanni í té frumrit reiknings. Eitt eintak (afrit) reiknings skal varðveita í réttri töluröð og þriðja eintakið skal liggja til grundvallar færslu á sölu í bókhaldi. Heimilt er að fella niður þriðja eintakið ef þess í stað er gert söluuppgjörsyfirlit yfir útgefna reikninga þar sem m.a. kemur fram númer, dagsetning og fjárhæð hvers reiknings. Söluuppgjörsyfirlitið er þá lagt til grundvallar færslu á sölu í bókhaldi.

Ýmsar sérreglur gilda um rafræna (pappírslausa) sölureikninga, en það eru þeir sölureikningar sem eiga uppruna sinn í rafrænu (pappírslausu) bókhaldskerfi í skilningi reglugerðar nr. 505/2013, um rafræna reikninga, rafrænt bókhald, skeytamiðlun, skeytaþjónustu, geymslu rafrænna gagna o.fl. Um nánari umfjöllun vísast til reglugerðarinnar, en rétt er að taka fram að rafrænt bókhald er annað og meira en tölvufært bókhald.

1.2.2. Efni sölureikninga

Eftirfarandi upplýsingar verða að koma fram á sölureikningi og skulu þær færðar á reikninginn við útgáfu hans:

- Nafn, kennitala og vsk-númer seljanda.
- Útgáfudagur.
- Nafn og kennitala kaupanda. Smásöluverslunum og þjónustusölum, sem nota sölureikninga í stað sjóðvélar, er þó heimilt að víkja frá þessu skilyrði við staðgreiðslu sölu til endanlegs neytanda, þ.e. þess sem ekki notar hið keypta í atvinnurekstri sínum. Smásöluverslunum og þjónustusölum, sem skrá sölu sína í sjóðvél, er einnig heimilt að víkja frá þessu skilyrði við sölu til skráðs aðila ef reikningur er að fjárhæð 6.000 kr. eða minna.
- Tegund sölu, þ.e. lýsing á hinu selda.
- Magn, einingarverð og heildarverð eftir því sem við verður komið.
- Hvort virðisaukaskattur er innifalinn í heildarfjárhæð eða ekki.
- Hver fjárhæð virðisaukaskatts er. Við sölu til endanlegs neytanda er þó nægilegt að fram komi að virðisaukaskattur sé 20,32% af heildarverði þegar sala er í 25,5 % þrepi, eða 6,54% sé hún í 7% þrepi.

Sé sala að hluta til undanþegin virðisaukaskatti (t.d. aðgangseyrir að kappleik) eða skattskyldri veltu (t.d. vörusala úr landi) skal halda skattskyldri sölu greinilega aðgreindri frá öðrum viðskiptum á reikningi. Jafnframt skal aðgreina skattskylda sölu eftir skatthlutföllum þannig að heildarverð vöru og þjónustu ásamt virðisaukaskatti komi sérstaklega fram vegna hvors skattþreps um sig.

1.3. Kvittanir vegna innborgana

Sé vara eða þjónusta greidd að fullu eða að hluta áður en afhending fer fram skal móttakandi greiðslu gefa út kvittun til greiðanda. Heimilt er þó að gefa út sölureikning vegna slíkra innborgana.

Kvittun skal uppfylla skilyrði um form og efni sölureikninga, eftir því sem við á, þ.m.t. um fyrirfram tölusetningu (áprentuð númer) í samfelldri töluröð. Þó þarf ekki að tilgreina á þeim magn, einingarverð eða heildarverð. Þá skal tölusetning (númeraröð) kvittana vera aðgreind frá tölusetningu sölureikninga.

Hafi verið gefin út kvittun vegna innborgunar skal við afhendingu hins selda gefa út sölureikning. Skal tilgreina á honum móttæknar skattskyldar innborganir vegna viðkomandi sölu. Koma skal fram fjárhæð, dagsetning og númer kvittunar. Ekki má tilgreina á slíkum sölureikningi þann virðisaukaskatt sem tilgreindur var á kvittun.

1.4. Sjóðvélar

Mörg íþróttafélög reka verslun og hafa með höndum veitingasölu. Þegar svo ber undir geta þau, í stað þess að gefa út sölureikninga, skráð sölu í sjóðvél jafnskjótt og hún fer fram. Sama gildir um sölu á aðgöngumiðum. Við skráningu í sjóðvél skal aðgreina skattskylda sölu eftir skatthlutföllum.

Sjóðvél verður a.m.k. að vera með eftirtöldum búnaði:

- Ytri strimli, þ.e. kassakvittun viðskiptamanns.
- Innri strimli eða rafrænni dagbók.
- Sérstökum dagsöluteljara.
- Sérstökum uppsöfnunarteljara.
- Skjá sem viðskiptamaður getur óhindrað séð.

Viðskiptamaður skal fá í hendur kassakvittun við hverja afgreiðslu.

Sala sem skráð er í sjóðvél skal daglega gerð upp samkvæmt dagsöluþyrliti (útsláttarstrimli) sjóðvélar og færð á sérstakt söluþyrliti (lok hvers starfsdags og skal söluþyrliti staðfest af verslunarstjóra, forsvarsmanni eða öðrum ábyrgum starfsmanni íþróttafélags og geymt eins og önnur bókhaldsgögn.

Sé sala, sem ekki ber virðisaukaskatt, skráð í sjóðvél skal skrá hana á sérstaka deild (teljara) sjóðvélarinnar, þannig að sú sala komi sérstaklega fram á dagsöluþyrliti sjóðvélarinnar.

Þess ber að geta að heimilt er að nota sjóðvélar með svokallaðri rafrænni dagbók.

1.5. Annað tekjuskráningarkerfi

Ef sérstakar aðstæður eru fyrir hendi, sem valda aðila verulegum vandkvæðum eða óhagræði af að skrá sölu sína á fyrirfram tölusetta reikninga eða í sjóðvél, getur ríkisskattstjóri heimilað honum að nota annað tekjuskráningarkerfi,

enda sýni hann fram á notkun á skýru og öruggu kerfi sem tryggir að unnt sé að sannreyna að allar tekjur komi fram. Sækja verður skriflega til ríkisskattstjóra um leyfi til að nota annað tekjuskráningarkerfi. Lýsa þarf þeim atvikum sem gera erfitt um vik eða ómögulegt að nota sölureikninga eða sjóðvél. Sömuleiðis þarf að lýsa því kerfi sem óskað er eftir að ríkisskattstjóri samþykki. Ríkisskattstjóri veitir heimild skriflega og heldur skrá yfir veittar heimildir, sem bera svokölluð TS-númer. Heimild ríkisskattstjóra getur verið tímabundin og háð öðrum skilyrðum sem hann setur. Ætla má að aðstæður af umræddum toga geti verið uppi við sölu aðgangs að kappleikjum og við vörusölu úr sölutjöldum.

2. Bókhald

Samkvæmt lögum nr. 145/1994, um bókhald, eru ípróttafélög bókhaldsskyld og ber að halda tvíhliða bókhald. Ekki skiptir máli hvort bókhald er handfært eða tölvufært svo fremi að það uppfylli öll öryggisskilyrði. Bókhaldsskyldir aðilar skulu haga bókhaldi sínu á skýran og aðgengilegan hátt og semja ársreikning í samræmi við lög og reglur og góða bókhalds- og reikningsskilavenju. Allar greiðslur frá félagsmönnum og öðrum, hverju nafni sem þær nefnast, skulu færast sem tekjur á viðkomandi reikninga í bókhaldi ípróttafélags og öll gjöld félagsins skulu sömuleiðis færast á viðkomandi gjaldareikninga í bókhaldinu. Aðgreina skal tekjur og gjöld eftir skattþrepum virðisaukaskatts, svo og tekjur og gjöld sem ekki bera virðisaukaskatt, og færa á aðskilda reikninga í bókhaldi. Einnig skal aðgreina útskatt og innskatt eftir skatthlutföllum og færa á aðskilda reikninga í bókhaldinu.

Færslur í bókhaldi skulu að jafnaði vera í rétttri tímaröð og gefa rétta mynd af viðskiptunum þegar þau fóru fram og skal texti bókunarinnar lýsa innihaldi færslunnar á skýran hátt. Jafnframt skal vísað til dagsetningar viðeigandi fylgiskjals, sem skal vera númerað í kerfisbundinni röð. Sérhver færsla í bókhaldi skal byggð á áreiðanlegum og fullnægjandi gögnum sem rekja má til viðskiptanna.

Tvíhliða bókhald skal a.m.k. samanstanda af:

1. Dagbók þar sem allar færslur koma fram í færsluröð.
2. Hreyfingarlista, þar sem allar færslur dagbókar hafa verið flokkaðar á viðeigandi bókhaldsreikninga. Í handfærðu bókhaldi telst þessi krafa uppfyllt með færslu á viðeigandi bókhaldsreikninga í dagbók.
3. Aðalbók, þar sem fram kemur staða hvers einstaks bókhaldsreiknings.
4. Ársreikning.

Í bókhaldi skulu vera eftir því sem við á:

1. Sjóðbók fyrir innborganir í sjóð og útborganir úr honum.
2. Viðskiptamannabókhald, vegna lánsviðskipta.

Heimilt er að sameina sjóðbók og dagbók sem nefnist þá sjóðsdagbók. Ábyrgð á bókhaldi þeirra félaga sem eru bókhaldsskyld samkvæmt lögnum hvílir á stjórnendum félaganna. Þeir skulu undirrita ársreikninginn sem gerður skal einu sinni á hverju reikningsári. Ársreikningurinn skal a.m.k. geyma efnahagsreikning og rekstrarreikning.

Skattskyldum aðilum ber að geyma bókhald sitt, bókhaldsfylgiskjöl og önnur bókhaldsgögn, þ.m.t. gögn sem varðveitt eru á tölvutæku formi, á örfilmu eða á annan samþærilegan hátt, í sjö ár frá lokum viðkomandi reikningsárs. Ef tölvubúnaði sem nauðsynlegur er til að kalla fram bókhaldsgögn er breytt eða fargað ber að yfirfæra bókhaldsgögnin á nýjan tölvutækan miðil þannig að áfram verði unnt að kalla þau fram. Þeim sem nota sjóðvélar er þó ekki skylt að varðveita innri strimla lengur en þrjú ár frá lokum viðkomandi reikningsárs enda liggi fyrir fullfrágengið bókhald og undirritaður ársreikningur. Sé sjóðvél búin rafrænni dagbók þá ber að geyma dagbókina í sjö ár. Ávallt ber að varðveita bókhaldsgögn vegna byggingar, viðhalds og endurbóta á fasteign jafn lengi og leiðréttingarskylda innskatts varir. Ársreikning skal ætíð geyma í 25 ár. Öryggisafrit rafræns bókhalds og rafrænna bókhaldsgagna skal taka reglulega samkvæmt viðurkenndum verklagsreglum og í samræmi við umfang viðskiptanna. Verklagsreglur þessar skulu liggja fyrir í gögnum bókhaldsins og skal staðfest að hægt sé að endurbyggja gögnin með öryggisafritunum. Skulu öryggisafritin varðveitt í tryggri geymslu á mismunandi stöðum og vera aðgengileg fyrir opinbert eftirlit þegar þess er krafist. Þá skulu vera fyrir hendi leiðbeiningar og greinargóð lýsing á því hvernig nálgast megi þau gögn sem öryggisafritin geyma með rafrænum hætti.

Það er álit ríkisskattstjóra að þessi ábyrgð á færslu og varðveislu bókhalds og bókhaldsgagna og á upplýsingaskyldu til skattyfirvalda hvíli á aðalstjórnendum ípróttafélaganna en ekki á stjórnarmönnum einstakra deilda félaganna. Stjórnarmenn einstakra deilda geta að sjálfsgöðu borið ábyrgð gagnvart aðalstjórn á sama hátt og hver starfsmaður ber ábyrgð á starfi sínu gagnvart yfirboðara sínum.

Ábyrgð á skattgreiðslum sem félögunum ber að inna af hendi, s.s. tryggingargjaldi, virðisaukaskatti, svo og afdrætti staðgreiðslu opinberra gjalda, hvílir einnig á aðalstjórnendum félaganna. Nánar er fjallað um ábyrgð aðalstjórnenda félaga í kafla XII.

X. Styrkir

Rekstraraðilum er heimill frádráttur vegna gjafa til menningarmála, þ.m.t. til íþróttastarfsemi, sbr. 2. tölul. 31. gr. tsk-laga, sbr. reglugerð nr. 483/1984, um frádrátt frá tekjum af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi. Árstíllög félagsmanna og styrktarféлага teljast ekki til gjafa í þessu sambandi.

Skilyrði fyrir þessum frádrætti er að framteljandi leggi fram móttökukvittun með framtali sínu frá styrkþega. Á móttökukvittun þarf að koma fram nafn og heimili gefanda, hver gjöfin er og hvert verðmæti hennar er. Aðilum sem gefa út móttökukvittun er skylt að senda skattyfirvöldum ársreikninga ásamt lögum, reglugerð eða skipulagsskrá yfir starfsemi sína sé um það beðið. Þessi ábyrgð hvílir á aðalstjórn félaganna.

XI. Sjálfstæði einstakra deilda innan íþróttafélaga

Í skattalegu tilliti er íþróttafélag ein lögpersóna, þ.e. einn skattaðili. Breytir engu þar um þótt íþróttafélag deildaskipti starfsemi sinni í samræmi við félagslög sín, skipurit eða með öðrum hætti. Einstakar deildir íþróttafélags eru ekki til þess

bærar að bera skattalegar skyldur sjálfstætt eða njóta sjálfstætt skattalegra réttinda. Félagið ber fulla ábyrgð á skattalegum skuldbindingum deilda sinna. Um þetta liggja fyrir dómur Hæstaréttar Íslands.

Fari virðisaukaskattsskyld starfsemi fram innan einstakrar deildar íþróttafélags hvílir á félaginu, en ekki deildinni einni, skylda til að tilkynna starfsemina til skráningar á virðisaukaskattsskrá. Virðisaukaskattsskil félagsins í heild, þ.m.t. allra deilda þess, skal fara fram í nafni félagsins og á kennitölu þess. Ríkisskattstjóri getur heimilað að félagið skili sér skýrslum fyrir einstakar deildir eða aðrar rekstrareiningar. Allar skýrslur væru þá á nafni og kennitölu félagsins en sér virðisaukaskattsnúmer yrði fyrir hverja rekstrareiningu.

Skil staðgreiðslu opinberra gjalda og tryggingagjalds skulu fara fram á nafni og kennitölu íþróttafélags vegna allra launagreiðslna þess, þ.m.t. launagreiðslna sem falla til í rekstri einstakra deilda félagsins.

XII. Ábyrgð stjórnenda íþróttafélaga

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórar íþróttafélaga bera ábyrgð á framtals- og skýrsluskilum félaganna til skatts. Verði uppvís brot á skattalögum geta bæði viðkomandi íþróttafélög og forsvarsmenn þeirra sætt refsíábyrgð.